

VRHOVNO DRŽAVNO TUŽILAŠTVO

PANEL O RODNO ZASNOVANOM NASILJU I PRAVDI

30. oktobar 2024. godine
Podgorica, hotel Ramada

KONTEKST

Rodno zasnovano nasilje (RZN) ostaje ozbiljan izazov u Crnoj Gori, a alarmantne statistike odražavaju duboko ukorijenjenu diskriminaciju prema ženama. Od 2017. godine, 17 žena je tragično izgubilo život od strane intimnih partnera i članova porodice, što naglašava hitnu potrebu za sistemskom promjenom. Najmlađa žrtva femicida imala je samo 18 godina. Štaviše, anketa UNDP-a iz 2022. godine otkriva zabrinjavajuće percepcije među građanima, gdje trećina vjeruje da žene lažno tvrde da su žrtve psihološkog nasilja kako bi privukle pažnju. Pored toga, samo 4% građana prepoznaje seksualno zlostavljanje kao nasilje, dok je čak 74% onih koji su iskusili seksualno nasilje nikada nisu otkrili svoje iskustvo. Podaci MONSTAT-a i UNDP-a pokazuju da, uprkos tome što 20% žena doživi nasilje od strane partnera tokom života, 62% njih se plaši prijavljivanja zbog mogućih posljedica, što naglašava hitnu potrebu za povećanom saradnjom sa pravosudnim institucijama u cilju izgradnje pravednog i sigurnog društva.

Posvećenost Crne Gore borbi protiv rodno zasnovanog nasilja ogleda se u potpisivanju Istanbulske konvencije 2013. godine. Ovaj značajni dokument ima za cilj prevenciju i borbu protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici, osiguravajući sveobuhvatan pravni i politički okvir. Međutim, uprkos ovoj posvećenosti, implementacija Konvencije ostaje izazov. Grupa eksperata za djelovanje protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici (GREVIO) izdala je nekoliko preporuka za Crnu Goru, uključujući:

- Poboljšanje prikupljanja i analize podataka vezanih za rodno zasnovano nasilje, osiguravajući razvrstavanje podataka po različitim osnovama, uključujući godine, etničku pripadnost i invaliditet, kako bi se bolje informisale politike i prakse.

- Razvoj i implementacija kampanja za podizanje svijesti usmjerenih na opštu javnost i specifične profesionalne grupe (npr. policija, zdravstvene usluge) s ciljem promjene stavova prema RZN i podsticanja prijavljivanja.
- Osiguranje da se dovoljno resursa dodijeli za podršku žrtvama, uključujući skloništa i savjetovališta, te da ove usluge budu dostupne svim ženama, posebno marginalizovanim grupama.
- Implementacija obaveznih programa obuke za sudije, tužioce i pripadnike policije kako bi se poboljšalo njihovo razumijevanje RZN-a i unaprijedila njihova reakcija.

Potpisivanjem Partnerstva za rodnu ravnopravnost između UNDP-a i Vrhovnog državnog tužilaštva 2. oktobra 2024. godine, postignut je značajan korak. Ovo partnerstvo ima za cilj jačanje saradnje u rješavanju uzroka RZN-a i unapređenje odgovora pravosudnog sistema prema žrtvama. Predstojeća diskusija ima za cilj da se nasloni na ovu saradnju, okupljajući ključne aktere kako bi se razgovaralo o inovativnim pristupima i strategijama za borbu protiv RZN-a u Crnoj Gori.

CILJEVI

1. Stvoriti platformu za otvoreni dijalog među ključnim akterima, uključujući predstavnike Vlade, civilnog društva i međunarodnih organizacija o trenutnom stanju rodno zasnovanog nasilja i pravosudnog sistema u Crnoj Gori.
2. Istaknuti inovativne prakse i strategije koje se mogu primijeniti za unapređenje odgovora na RZN i poboljšanje usluga podrške žrtvama.
3. Ojačati posvećenost saradnji između UNDP-a, Vrhovnog državnog tužilaštva i drugih ključnih aktera u rješavanju pitanja rodne ravnopravnosti i RZN-a.

OČEKIVANI ISHODI

- Povećano razumijevanje trenutnog stanja RZN-a i njegovih implikacija na pravosudni sistem.
- Identifikacija inovativnih strategija i najboljih praksi za borbu protiv RZN-a.
- Ojačano partnerstvo među akterima posvećenim rodnoj ravnopravnosti i reformi pravosuđa.

VRHOVNO DRŽAVNO TUŽILAŠTVO

PROGRAM RADA

12:00 - 12:15 Otvaranje

- ◆ **Milorad Marković** - vrhovni državni tužilac
- ◆ **Ekaterina Paniklova** - stalna predstavnica UNDP-a

12:15 - 12:20 Uvodno izlaganje

- ◆ **Kaća Đuričković** - liderka Tima za rodnu ravnopravnost UNDP-a

12:20- 13:15 Panel: Kako do društva nenasilja?

- *Moderatorka: **Dragana Unković Maljević***
- ◆ **Naida Nišić** - ministarka rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga
 - ◆ **Bojan Božović** - ministar pravde
 - ◆ **Danilo Šaranović** - ministar unutrašnjih poslova
 - ◆ **Damir Gutić** - ministar socijalnog staranja, brige o porodici i demografije
 - ◆ **Milorad Marković** - vrhovni državni tužilac

13:15- 13:30 Pauza

13:30 - 14:10 Panel: Iskustva i najhitnije potrebe

- *Moderatorka: **Ivana Raščanin***
- ◆ **Dalida Mučić** - policijska inspektorica I klase u Sektoru za borbu protiv kriminala
 - ◆ **Nada Koprivica** - programska menadžerka Nacionalne linije za žrtve RZN
 - ◆ **Aneta Spaić** - dekanica Pravnog fakulteta
 - ◆ **Branka Žigante Mašić** - ekspertkinja za rodnu ravnopravnost

14:10 - 14:50 Panel: Međunarodne prakse

→ Moderatorka: **Marija Blagojević**

- ◆ predstavnik/ca **Ambasade SAD-a** u Crnoj Gori (tbc)
- ◆ predstavnik/ca **Ambasade SR Njemačke** u Crnoj Gori (tbc)
- ◆ predstavnik/ca **Delegacije EU** u Crnoj Gori (tbc)
- ◆ predstavnik/ca **Savjeta Evrope** u Crnoj Gori (tbc)
- ◆ **Ekaterina Paniklova** - stalna predstavnica UNDP-a Crnoj Gori

14:50 - 15:00 Završne riječi

- Rezime ključnih zaključaka
- Poziv na akciju: Posvećenost saradnji i dalji koraci